

Pārskats par Invaliditātes lietu nacionālās padomes darbību un funkciju īstenošanu 2020.gadā

Pārskats sagatavots saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.561 „Invaliditātes lietu nacionālās padomes nolikums” (turpmāk – Nolikums) 17.5.apakšpunktu.

2020.gada pavasarī Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai noteikto epidemioloģisko drošības pasākumu dēļ 18.martā paredzētā klātienes Invaliditātes lietu nacionālās padomes (turpmāk – Padome) sēde tika atcelta uz nenoteiktu laiku. Savukārt gada otrajā pusē Labklājības ministrijai bija jāizstrādā vairāki likumprojekti Satversmes tiesas spriedumu īstenošanai. Ņemot vērā epidemioloģisko situāciju un saspringto darba ritmu (likumprojektu sagatavošana minimālo ienākumu pilnveidošanai, tostarp attiecībā uz personām ar invaliditāti, un Satversmes tiesas spriedumu izpildei), 2020.gadā notika divas sēdes: 22.jūlijā un 2.decembrī. Izpildot epidemioloģiskās drošības prasības, sēdes tika organizētas tiešsaistē. Padomē izskatīti aktuālākie jautājumi personu ar invaliditāti efektīvākai tiesību aizsardzībai un īstenošanai. Katrā Padomes sēdē izskatīti jautājumi atbilstoši kādam Konvencijas¹ pantam, t.sk. apspriežot tādus jautājumus, kas attiecas uz Deinstitutionalizācijas ieviešanas procesa progresu, cilvēku, kuri saziņai lieto zīmju valodu, iekļaušanās sabiedrībā, mājas apmācības organizēšanas kārtība bērniem, stipendiju saņemšanas iespējas izglītības iegūšanai. Tāpat Padomē prezentēti pētījuma “Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām ieviešanas izvērtējums” rezultāti, un sniegta informācija par invaliditātes jomas normatīvā regulējuma izmaiņām 2021.gadā. Informācijas sniegšanai tika pieaicināti nozaru ministriju un to padotības iestāžu speciālisti.

2020.gadā katrā no ceturkšņa sēdēm tika plānoti trīs darba kārtības jautājumi. Katras sēdes pēdējo darba kārtības punktu bija paredzēts atvēlēt vienam līdz diviem Padomes locekļiem, lai iepazīstinātu pārējos Padomes locekļus ar pārstāvētās iestādes vai organizācijas paveikto Konvencijas ieviešanā. Šādi Padomei būtu iespēja uzklaut līdz 7 organizāciju vai iestāžu paveikto Konvencijas īstenošanā.

2020.gada 12.martā valstī tika izsludināta ārkārtējā situācija, kuras dēļ tika atcelta 18.martā ieplānotā I ceturkšņa Padomes sēde. Bija nepieciešams mainīt turpmākajās Padomes sēdēs izskatāmos jautājumus un darba kārtību, līdz ar to 2020.gadā neviena iestāde neziņoja par iestāžu paveikto Konvencijas īstenošanā.

2020.gada 22.jūlijā, tika organizēta pirmā Padomes sēde, kurā izskatīja četrus jautājumus – Deinstitutionalizācijas ieviešanas procesa progress; Kā Latvijā iekļaušanās sabiedrībā tiek nodrošināta cilvēkiem, kuri saziņai lieto zīmju valodu; Informācija par mājas apmācības organizēšanas kārtību bērniem; Informācija par stipendijām izglītības iegūšanai. Divi no izskatāmajiem jautājumiem (Deinstitutionalizācijas ieviešanas procesa progress un kā Latvijā

¹ Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām

iekļaušanās sabiedrībā tiek nodrošināta cilvēkiem, kuri saziņai lieto zīmju valodu) tika ielāuti no 2020.gada darba plāna, kurus sākotnēji bija paredzēts izskatīt I un II ceturkšņa Padomes sēdēs. Atbilstoši aktualitātei papildus tika ielāuti un izskatīti divi informatīvi jautājumi (informācija par mājas apmācības organizēšanas kārtību bērniem, kuri ilgstošas slimības dēļ to nevar darīt klātienē un informācija par stipendijām izglītības iegūšanai).

Otrā Padomes sēde norisinājās 2020.gada 2.decembrī. Sēdē tika izskatīti trīs jautājumi – Pētījuma “Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām ieviešanas izvērtējums” rezultāti; Informācija par “Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam”; Informācija par invaliditātes jomas normatīvā regulējuma izmaiņām 2021.gadā.

Viens jautājums (pētījuma “Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām ieviešanas izvērtējums” rezultāti) tika ielāuts no 2020.gada darba plāna, kuru bija paredzēts izskatīt III ceturkšņa Padomes sēdē. Atbilstoši aktualitātei papildus tika ielāuti un izskatīti 2 informatīvi jautājumi (informācija par “Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam” un informācija par invaliditātes jomas normatīvā regulējuma izmaiņām 2021.gadā).

2020.gadā kopā tika izskatīti trīs no 12 darba plānā ielātajiem jautājumiem un atbilstoši aktualitātei papildus tika izskatīti vēl četri jautājumi, kas nebija iekļauti 2020.gada darba plānā.

Ņemot vērā, ka Padome ir konsultatīva institūcija, visi izskatītie jautājumi tika pieņemti zināšanai.

Visi sēžu protokoli pieejami Labklājības ministrijas tīmekļa vietnē, izmantojot saiti <http://www.lm.gov.lv/lv/protokoli-2>.

Padomes sastāvā kopš 2020.gada 3.novembra ir 16 locekļi. 2020.gada 27.oktobrī Ministru kabinetā tika izskatīti un atbalstīti grozījumi Nolikumā, kas tika veikti pamatojoties uz Latvijas Republikas tiesībsarga (turpmāk – Tiesībsargs) ierosinājumu to izslēgt no Padomes locekļu sastāva, nodrošinot tam padomdevēja funkcijas bez balsstiesībām. Padome ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vairāk nekā puse, t.i., vismaz deviņi Padomes locekļi.

Četri Padomes locekļi vai to pārstāvji – Veselības ministrija, Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas Nedzirdīgo savienība un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība – nodrošināja dalību visās sēdēs, bet divi Padomes locekļi – biedrības "Rīgas pilsētas "Rūpju bērns"" valdes priekšsēdētājs un Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktors – nebija pārstāvēti nevienā sēdē. Pirmajā Padomes sēdē piedalījās 10 locekļi, bet otrajā – 11, līdz ar to abās 2020.gada Padomes sēdēs tika nodrošināts kvorums un tās bija lemttiesīgas jautājumu izskatīšanai un vajadzības gadījumā lēmuma pieņemšanai. Ņemot vērā, ka Tiesībargs no 2020.gada 3.novembra ir izslēgts no Padomes locekļu sastāva, tad 2020.gada 2.decembra II padomes sēdē Tiesībsargs piedalījās kā neatkarīgs novērotājs bez balsstiesībām.

Pārskats par Padomes locekļu dalību 2020.gada sēdēs

Padomes sastāvs*:	2020.gada II ceturksnis (22.07.2020.)	2020.gada IV ceturksnis (02.12.2020.)
1.Labklājības ministrs	S	P
2.Izglītības un zinātnes ministrs	S	—
3.Ekonomikas ministrs	P	—
4.Veselības ministrs	P	S
5.Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs	P	—
6.Biedrības „Latvijas Pašvaldību savienība” priekšsēdis	P	P
7.Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas priekšsēdētājs	P	P
8.Tiesībsargs	P	— ²
9.Biedrības „Latvijas Nedzirdīgo savienība” prezidents	S	S
10.Biedrības „Latvijas Neredzīgo biedrība” centrālās valdes priekšsēdētājs	—	S
11. Biedrības „Rīgas pilsētas “Rūpju bērns”” valdes priekšsēdētājs	—	—
12.Nodibinājuma „Invalīdu un viņu draugu apvienība “Apeirons”” valdes priekšsēdētājs	P	S
13.Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktors	—	—
14.Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājs	P	P
15.Biedrības „Latvijas Paralimpiskā komiteja” prezidents	—	S
16.Biedrības „Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem "Zelda”” direktors	—	S
17.Biedrības „Latvijas Darba devēju konfederācija” ģenerāldirektors	—	P

*S – Padomes sastāvā, P – deleģētais pārstāvis, — - nepiedalās

² Tiesībsargs vairs nav Padomes locekļu sastāvā

Padome 2020. gadā izskatīja sekojošus jautājumus:

22.jūlijā:

	Izskatītais jautājums	Nolemts	Izpilde
1.	Deinstitucionalizācijas ieviešanas procesa progress.	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____
2.	Kā Latvijā iekļaušanās sabiedrībā tiek nodrošināta cilvēkiem, kuri saziņai lieto zīmju valodu.	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____
3.	Informācija par mājas apmācības organizēšanas kārtību.	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____
4.	Informācija par stipendijām izglītības iegūšanai.	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____

2.decembrī:

	Izskatītais jautājums	Nolemts	Izpilde
5.	Pētījuma “Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām ieviešanas izvērtējums” rezultāti.	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____
6.	Informācija par “Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam”.	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____
7.	Informācija par invaliditātes jomas normatīvā regulējuma izmaiņām 2021.gadā.	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____

Labklājības ministrs,
Padomes priekšsēdētājs

G.Eglītis

Sagatavotājs:

Sociālās iekļaušanas politikas departamenta vecākā referente Z.Beinare,
67782951

Zanda.Beinare@lm.gov.lv